

- રૂઢિ -

પરિશિષ્ટ - ૩

પારસી નાટક મંડળીના ગીતો.

(૧)

દીલ ફરોશ.

દીલે નાદાંકો હમ સમજાએ જાએગે,
હીજમે જીનકે જાન ચલી હય,
ન વોહુ અહીલે સીતમ બુલવાએ આએગે -- -- દીલે.
સખ પત્થરસે જીયાદા હય તેરા દીલ કાતીલ,
હુઈ આસન ન જાબાઝકો મુશ્કીલ કાતીલ,
ઉફે બે દદ સીતમ પેશવાએ જાટીલ કાતીલ,
ન કીયા જીલ્હા ગયા છોડકે બીસમીલ કાતીલ,
હયને જખ્મ પુકારા કીયા કાતીલ કાતીલ,
કાસે જખ્મે જોગર કે ટકે ચરણે દીખાએ જાએગે -- -- દીલે નાદાં

(૨)

દોરંગી દુનિયા.

કરકર પરંવટ ? અમ પામર પર નજર જરી ?
દાદગર દાવર મારા રે, કશમ કઈ કરી - કર કર.
અમ નાચારી, મહી તારી, કરી ભારી, ઉમીદવારી,
ઓ દાતારી ? તુજ દીલદારી, થકી તારી, માંગુ ચારી ?
દાતા ! પગે પઢી - કર કર
પરીતાપ ઓ બાપ ! તું કાપ હરી,
અરજી એ સુનો ખરી, મરજી મુઠા હૈયે ધરી । -- -- દાદગર.

(૩)

ચલો ચંગ ક બૂલ બૂલઈયાં

ચલો ચંગ કરે, નદીરંગે કરે, દોલ તંગ કરે,
મોલ ઢંગ કરે, સભી સંગ સંગ કરે, ચાલો ચારો સારો,
મારો મારો, છાપામારો, ઘાત કરો, સભી સંગ કરે -- ચલો.
હમ જરી સીતમગરી સીતમગરી દોખાયે, ચારો.
સીપાટગરી દોલાવરી દોખાયે, હાં હાં હાં હાં હાં
કામ્સો નામ હય યાર, ઇધર ઉધરસે ભરકે ખીસે
ઝરસે હમ ફીરે ચલો.

(૪)

તાજે નેડી.

જોબન બરસન લાગે રાજા,
ઝમઝમ ચમરામ ચમકે તાજ આજ -- જોબન.
છત્ર શીશપર ધુમધુમ તન દમકત ઇચમકત મલક ફલકતક ધુમ,
તન મ્મ નાદીર નાદીર સુભાવ ધગધગ જગજગ મુકટ બીકટ,
બરતર સરતર આસમાન તક, દાદ દાદકાં ડંકા કડકડ,
ચંદ્રશાન તલક તક લજાત મુખ આસમાન તકતા -- જોબન.

(૫)

બૂલ - બૂલઈયાં

બદ કીસમતસે હો ગયે સામા નયે નયે,
હાંસીલ કીયે હય હસરતો અસમાં નયે નયે -- બદ
ગુરબત મેં સચેરે લાચલો ગુબ અબ કટાં નસીબ,
સહેરાં નયે નયે હય બોયાંબાં નયે નયે -- બદ
કરતા હું કદ્ અપને દીલે લખ લખકી,
પએદા કીયે હંયે લાચલો બદખશાં નયે -- બદ.

- રજ -

(ક)

બોલી જાન.

તરસાં દીયે તાડી વણરે, ટટલાટ અસહ્ય કેમ સહીયે -- --તરસાં
તાડી તે માટીનું દુધ મરદાની, મહીયારી વાઘણ રે -- --તરસાં
તાડી તે નાડીની તનદશેસ્તી, શાંત કરે તન મન રે -- --તરસાં
સુખકારક એ સુકાળ વટી ગયો, આજ બે રૂપીએ મણરે -- --તરસાં
ગામ ગમેશના રડે ગરીબો, ટળેએ કાળ મ્હાજનરે -- --તરસાં

(ગ)

કરણ ઘેલો.

આવો સખી આવો માને મોતીડે વધાવો,
મોતીડે વધાવો માને, ફુલડે વધાવી, -- -- આવો.
કલ્પ તરૂ જશવતી જગ જનૂની
મનવાંછીત જય વિજય અપાવો, મોતીડે
અલ્પ ગતિ પહાડ, ઇચ્છું ઉલંઘવા.
જય જય વિજય વિજય જય થાયો.

(ઘ)

આશકડા ખુન

દસ્તિ દુશમન કે હો, ઔર દોસ્તકે દુશમન તુમ હો,
અએ બુતો નામે ખુદા જાનતે કયા ફન તુમ હો ? -- દોસ્ત.
ખુની આશકડા નહી મીટતા હએ ધબ્બા હરગિઝ,
હશ્ત તક ધોતેરહા કરતે ગો દામન તુમ હો -- દોસ્ત.
રહમ કરતે તુમ્હે દેખા કબી આશક પર,
સિનેમે દિલકી જદે રખતે કયા આહન તુમ હો ? -- દોસ્ત.
કાફરો કરતે બહોત તુમ હો ગુનાહગારોસો,
બે ગુનાહોકી સદા મારતે ગરદન તુમ હો -- દોસ્ત.
જાતે હો તુમ જો ખરાબાતિયોમે રહેનેકો,
" રૌનક " આબાદમે કયું રખતે મસકન તુમ હો ? --દોસ્ત.

(૯)

કોરસ.

દોલે હું છેલ્લું દુસ્તો જવાનનો બહાર
એબી સાય, એબી સાય, એબી સાય છે ।
અરે જુઓ કાંઠાં પણ મલેછ ધોરનાર,
એબી સાય, એબી સાય, એબી સાય છે ।
પચ્ચીસ ટકા સુધી વ્યાજની જીકર કરું છું.
પિદર મરે, ડબલ મળે વરી ભુસી મરું છું.
રે તરીમ ત્રાક થઈ સાચે બની ઠની ફરું છું
એબી સાય, એબી સાય, એબી સાય છે ।

(૧૦)

સુડી વચ્ચે સોપારી.

શોભે શું સુશોભિત સુંદર સાંજ,
રંગરુપે રોશન રબનું આ રાજ. -- શોભે.
રચીશું કુદરતે રચણા આજ
સજયો શો વસંતે શણગાર સાજ. -- શોભે.
સુગંધી સુરંગી લિલા સરફરાજ,
કુદરતને છાજતુંજ શિરતાજ -- રંગ શોભે.
ભકિત રસ પી વધાર કુદરતી કાજ,
ધરાવી ખંતી જીગરે ધર્મ દાઝ -- રંગ - શોભે.

(૧૧)

ગોપીચંદ.

દુનિયા સારી સમજો જુઠી, જુઠા સબ સંસારાહી,
કાયા જુઠી માયા, જુઠા જગ બેવટારાહે -- દુનિયા
માલ બજાના, ધન દોલત સબ, જોબન ઔર જવાની રે.

આવે ઉતસે જાવે ઉતકો, જયસો જલકા ધારારે -- દુનિયા.
 જલમે થલમે, ઘર જંગલમે, દલ બાદલમે, કલ બે કલમે - દુનિયા.
 આરામમે જો રામકો ભૂલે, તડલીફો વ્હો ડૂબેગા.
 હરદમ તાલિબ હો તું હરકા, હરલે વ્હોજમ ભારાહે -- દુનિયા.
 આલિ ગૌહર, વાલી જગધર, સળપર યાવર, સળકા દાવર,
 બાલા બરતર, આલા અફસર, સાહિબ પરવર, હય જો સરપર,
 નાગર નટવર, સુંદર ગિરધર, ઉસપર ચિતધર, અયનુર ખુદસર
 મતકર શાસદર, મતકો ઈનભર, જાહર ભજકર, ટહે ગર ... તજકર--દુનિયા.

(૧૨)

ભૂલો પડેલો ભીમભાઈ.

એક બસ એક ફક્ત એક લીએ જામ,
 થાય હુશ્યાર હોજો કોઈ બરો તે બેફામ
 તો પીઓ મારા લાલ પીઓ બે મોસાલ,
 રંગીન રંગીન આબ પી ખુશતન તમામ - એક.
 જે નર દારૂ ન પીએ તે મરદ નહોં મુદામ.
 મરદ નહોં પણ ધાચીનો એક બળદ તેનું નામ
 એવા નર બેલ - આ દુનિયાથી ગાફેલ,
 તેવાઓનું જીવનર છે, આ દુનિયામાં હરામ - એક.
 પીઓ પ્યારા બેધડક તમ ઢીસો બે લગામ
 રંગ રાગથી પીતાં શરાબ ગજાવો આ ધામ.
 નહોં પીએ શરાબ - થાય ખાનું ખરાબ,
 આવવો નથી પડતો યારો દારૂ જેનું નામ -- એક.

(૧૩)

નીદાખાનું.

છુમ છુમ છુમ, ઝુમ ઝુમ ઝુમ, દુમ દુમ દુમ, ધુમ ધુમ ધુમ,
 ધમાલ ધાડ ધાયજી - છુમ
 દધમ ગડબડે ધું ધું ધું ધું, ભુંગલ ભૂડે ભું ભૂ ભૂ ભૂ,

તંત વાદ્ય તુંતુન તુંતુન, વાગ્તુ પરધામ
કરર ધૂ, કરર ધૂ, કરરરરરરર ધૂ,
બણ બણ બપતું સાજ, ગણ ગણ ગણતું ગાજ,
સ્વારીશું જાયજી - ધુમ,
વીજલી ચમકે તરવાર તેજ તણી.
ડાપી શત્રુ સપ સપ સપ સપ,
બાણ છૂટે સરરરરરરર
ઘડકે તેજા કમાન તીર.
ધરતી ઘડકે ઘડકે ઘડાક બંધ,
ધૂલ ધુમાડા, બૂમ બુમાટા, ભૂમિ ભૂમિએ,
સૂરજ વાદળ ઈંચજી - ઇમ.

(૧૪)

ઈન્દર સભા.

મયામુર હું શોખીશે શરાતસે ભરી હું,
ધાંની મેરી પોશાક હાએ, મયે સજ પરી હું - મુઆમર.
કયા અસ્લ હાએ સજેડી મેરે હુસ્નકે આગે ?
ફયેરોજેસી ખુશરંગ જમરૂદસે ખરી હું -- મુઆમર.
લે લેતી હું દીલ આંખ ફરીસ્તોશે મોલાકર
ઈનશાં હાએ બલા કયા ? મયે નહી જોનયે ડરી હું - મુઆમર
શોસ્લા હાએ, ભભૂડા હાએ ગજબ હાએ મેરા ગુસ્સા.
જલ જાએ પરીજાદ જો મયે ગર્મ જરી હું -- મુઆમર.
જીન્દા ન શળંગા મુઠે સુન લેગા જો રાજા.
શહેજાદયે ગુલફામડી સુરત પે મરી હું -- મયામુર
વો શશ્વ, મયે પરવાના હું, વો સર્વ, મયે કુમરી
વો ગુબ હાએ જહાંમે, મયે નસીમે સહરી -- મયામર

- ૨૯૯ -

(૧૫)

અસલાજી.

બુલબુલ તારી આમદે, તૂં બહાર લાયું ગુલશનમાં
ગુલના દિલપર રંગતી, બસ નૂર છાયું ગુલશનમાં -- બુલબુલ.
રૌનક તૂંધી બાગમાં છે, નાજ તૂંધી સળજોમાં
ચટકી રહી બસ 'ગુલ' કલી તે ગીત ગાયું ગુલશનમાં -- બુલબુલ.
શોખી આજે જોઈ, જ્યારે શોખ તારી ચશ્મોની
નર્ગિસ આસૂ નીરથી બસ ખૂબ નહાપૂં ગુલશનમાં -- બુલબુલ.
લાલી લબની જોઈ તો બસ ફાર ખાઈ લાલાયે.
સુખી સારી ખોહિ દોધી મૌત ઝાડૂં ગુલશનમાં -- બુલબુલ.
મનમોહન મહતાબ મુખડા આય ત્હારા " રૌશન " પર
સૂરજ મુળી ફુલ લાજે, બહુ લજાડૂં ગુલશનમાં -- બુલબુલ.

(૧૬)

જુનીબાઈ વિરુદ્ધ નવી બાઈ

શું અજબ જમાનો આયો - કૈ જવાન થયા શાણા.
થઈ તડમ તડાક બિરાજે - જાણે મોતી દાણા.
મોટી મોટી કરિ વાતો - જાણે રૂડા રાણા.
દિલનાં છે મોટા દરિયા - પણ ખીસાંના કાણા.
(કોરસ) જુઠા કૈ અકડે - જુઠા કૈ અકડે.
ખાલી ખોખાંઓ ખખડે.
જુઠા કૈ અકડે - જુઠા કૈ અકડે
કોરા વાગાયે કકડે
ઘરમાં પરણી ફફડે
જો સાઠ કદમને છેટે - કદિ જવું હોય બાઈ
તો બગી હરામવે દેખી - પગ જાયે ફસડાઈ
નાજુક નારોની માફક - ચાલે છે મચડાઈ

- રૂલ્સ -

રાતે તો ઓળા જોઈ - ભડકે છે ગભરાઈ
(કોરસ) જુઠા કૈં અકડે - જુઠા કૈં અકડે.
ત્રિસ રૂપિયા કમાઈ લાવી - દસનાં તો બૂટ લિયે
વળિ ઠંડા બરફ વિના તો - પાણી નહિ કબૂપિયે.
પોતાની ફરજ ન જાણી - બીજાને શીખ દિયે.
રેશુણી લિયો નાદાનો પાળડો નિત તજીયે
(કોરસ) જુઠા કૈં અકડે - જુઠા કૈં અકડે

(૧૭)

નાજાં સીરીન

I have seen a deal of gaiety
I lead a jolly life
My name is Retty madame
The handsome parsee's wife
The thing I most excel -
In dressing neat and tight
In silken suits and patent Boots
The brightest of the bright.

(CHORUS)

For Retty madam is my name (twice)
Good for every drink at night (twice)
from Brandy to chamoagne
my father were a surly lot,
They curbed my flighty ways
But now I am no more their slave
My bills my husband pays.
He daily takes me to the Balls

He daily takes me to the Balls
And Treacher's kemo's and watson's shoos.
Are hououred by my calls.

(CHORUS)

Form meadows street to esplanade
The people all exclaim
Oh ? there goes Retty madame.
The handsome Parsee's dame --
Oft I ride on Arab horse
And cut my gentle cabers
And orivate conceert oft I sing
And oft I write to papers.

(૧૮)

ગામરેની ગોરી

ન બોલો મારુ મારુ - ન તારૂ, ન મારું
મે જમનું નગારું થશે તો ચકારું છે, તારૂં ને મારૂં - ન બોલો.
સુંદર રૂપ એજ તારૂ, ચંદર સુ તેજ સારૂં
અંતે થશે અંધારૂ, સકડારૂ અવારૂ, તો તારૂં ને મારૂ - ન બોલો.
કોઈ દુન્યામે ન જોહાડ સમ જાલમ થયો.
તેભી આખર ન રહ્યો, તજી આ આલમ ગયો ।
દુન્યાથી ચાલતાં થાવું છે એક દીન.

મારૂં ને તારૂં તજી જાવું છે, એક દીન, મારૂ - ન બોલો.

(૧૭) રસલખ-સોહરાબ અપેરા.

નેધા કરી બે આ ગુંબજ કરનેગાર
કે છે દાપરુ જેનું મળ્નુલ બીન આધાર
એ ફરલા આશના લંબુ પર લોચન
ફેરવાને બે । તેમા ચરગે રોશન
અંકે છે આંકીદાર, બાજો કરે છે રાજ
અંકે માંગે છે દાદ, બાજો મરોલાને તાજ
અંકે છે દુઃખી વવ, બાજો મરોલાને તાજ
અંકે પાને છે વવન, તો બાજો ચરણ.

(૧૦)

હાતમ બીન તાઈ

ઓ અલબેલે મિયાં આશક, કયા અબભી હય વોહિ મલાલ ?
મિયાં રોતે કયૂં, તો સુરત અયસી વ્હો હય તુમારા હાલ - ઓ.
જરરિન પોરા હુવી હય રહમે મેરે આકાકી દિલદાર,
ઉસકે વસ્તસે થી મશગુલ કે યાદ આયા હય તુમારા કાર.
ઉસે ઇશ્વર રવાના કરકે, ગયે ઉધર મેરે સરદાર.
મુઝે રાહામે મિલી તો લે આયા મયને હોકે બિજમતગાર.
ઉસે લાકે સારમે ઉતારા, જહાં રહતે હો તુમ અય લાલ,
મિયાં રોતે કયૂં તો સુરત અયસી વ્હો હય તુમારા હાલ - ઓ.

(૨૧)

કરણી તેવી પાર ઉતરણી

કૈ દયા કરો કે દયા કરો - રે કાં બાવાજી કુર કરો
રબના કરથી તો જરા કરો - કૈ દયા.
મુજ કાકાના બેટા જેઓ - મારે છે હાય સદા તેઓ.
નાટક હકના લૂટી લેઓ - કૈ દયા.
ધન છતે ધાન્ય ને ધામ વના - દિવસો કાટકે છે બહુ દુઃખના,
પોકાર સુણો કોમલ મુળના - કૈ દયા.
તમ દ્રવ્ય જમાવો મજકાજે - હું કાલ મટીશ કે કબુ આજે
કે પ્હા દુઃખ મુજ તનમાં ગાજે - કૈ દયા
શું બોલું નથી તમને રબનો - રે ત્યાગ કરો બૂરી ઢબનો.
આપો આપો ના કુર બનો - કૈ દયા.

(૨૨)

આશકડા ખુન.

મોરી મનમાની મોહેના મોહે યએન, દિનો રએન,
દરસ સરસ બિન તોરે નહીં સોહેના - મનમાની
બસ ગઈ જબસે તું મનમાં હમારે તોહે દમખર નાહી બિસાહે
જાવે ન જબતક અમકે વ્હારે તબ તકભી બિસરેગે
હમ જાની તોહેના - મનમાની.